

## فهرست مطالب

	مقدمه
۱۳	
۱۴	کتاب اول: مبانی عمومی قراردادهای نفتی
۱۵	
۱۶	دفتر اول: قراردادهای نفتی و تعادل قراردادی
۱۷	بخش اول: تامین ثبات و حفظ حاکمیت ملی
۱۸	قسمت اول: تامین ثبات
۱۹	مبحث اول: تقری از حاکمیت قانون ملی دولت میزبان و حاکمیت قضایی
۲۰	مبحث دوم: گرایش به فرامیلی قلمداد نمودن قراردادهای نفتی
۲۱	قسمت دوم: حاکمیت ملی، گرایش دولت های میزبان به اعمال قواعد آمره به عنوان چهرهای از حاکمیت ملی
۲۲	
۲۳	دفتر دوم: مشخصات خاص قراردادهای نفتی
۲۴	
۲۵	بخش اول: خطرپذیری در قراردادهای نفتی
۲۶	
۲۷	قسمت اول: خطرپذیری کامل توسط شرکت سرمایه گذار خارجی
۲۸	
۲۹	قسمت دوم: خطرپذیری مشترک
۳۰	
۳۱	قسمت سوم: قراردادهای نفتی با خطرپذیری دولت میزبان
۳۲	
۳۳	بخش دوم: قراردادهای نفتی و گازی: مشارکت در تصمیم گیری
۳۴	
۳۵	بخش سوم: موضع بودن قرارداد
۳۶	
۳۷	بخش چهارم: ضرورت سرمایه گذاری های عظیم
۳۸	
۳۹	
۴۰	
۴۱	
۴۲	
۴۳	
۴۴	
۴۵	
۴۶	
۴۷	
	نتیجه
	کتاب دوم: انواع قراردادهای نفتی، "تحول قراردادهای نفتی از قراردادهای معاوضی به سوی قراردادهای مشارکتی"
۴۸	
۴۹	
۵۰	
۵۱	
۵۲	
۵۳	
۵۴	
۵۵	
۵۶	
۵۷	
۵۸	
۵۹	
۶۰	
۶۱	
۶۲	
۶۳	
۶۴	
۶۵	
۶۶	
۶۷	
۶۸	
۶۹	
۷۰	
۷۱	
۷۲	
۷۳	
۷۴	
۷۵	
۷۶	
۷۷	
۷۸	
۷۹	
۸۰	
۸۱	
۸۲	
۸۳	
۸۴	
۸۵	
۸۶	
۸۷	
۸۸	
۸۹	
۹۰	
۹۱	
۹۲	
۹۳	
۹۴	
۹۵	
۹۶	
۹۷	
۹۸	
۹۹	
۱۰۰	
۱۰۱	
۱۰۲	
۱۰۳	
۱۰۴	
۱۰۵	
۱۰۶	
۱۰۷	
۱۰۸	
۱۰۹	
۱۱۰	
۱۱۱	
۱۱۲	
۱۱۳	
۱۱۴	
۱۱۵	
۱۱۶	
۱۱۷	
۱۱۸	
۱۱۹	
۱۲۰	
۱۲۱	
۱۲۲	
۱۲۳	
۱۲۴	
۱۲۵	
۱۲۶	
۱۲۷	
۱۲۸	
۱۲۹	
۱۳۰	
۱۳۱	
۱۳۲	
۱۳۳	
۱۳۴	
۱۳۵	
۱۳۶	
۱۳۷	
۱۳۸	
۱۳۹	
۱۴۰	
۱۴۱	
۱۴۲	
۱۴۳	
۱۴۴	
۱۴۵	
۱۴۶	
۱۴۷	
۱۴۸	
۱۴۹	
۱۵۰	
۱۵۱	
۱۵۲	
۱۵۳	
۱۵۴	
۱۵۵	
۱۵۶	
۱۵۷	
۱۵۸	
۱۵۹	
۱۶۰	
۱۶۱	
۱۶۲	
۱۶۳	
۱۶۴	
۱۶۵	
۱۶۶	
۱۶۷	
۱۶۸	
۱۶۹	
۱۷۰	
۱۷۱	
۱۷۲	
۱۷۳	
۱۷۴	
۱۷۵	
۱۷۶	
۱۷۷	
۱۷۸	
۱۷۹	
۱۸۰	
۱۸۱	
۱۸۲	
۱۸۳	
۱۸۴	
۱۸۵	
۱۸۶	
۱۸۷	
۱۸۸	
۱۸۹	
۱۹۰	
۱۹۱	
۱۹۲	
۱۹۳	
۱۹۴	
۱۹۵	
۱۹۶	
۱۹۷	
۱۹۸	
۱۹۹	
۲۰۰	
۲۰۱	
۲۰۲	
۲۰۳	
۲۰۴	
۲۰۵	
۲۰۶	
۲۰۷	
۲۰۸	
۲۰۹	
۲۱۰	
۲۱۱	
۲۱۲	
۲۱۳	
۲۱۴	
۲۱۵	
۲۱۶	
۲۱۷	
۲۱۸	
۲۱۹	
۲۲۰	
۲۲۱	
۲۲۲	
۲۲۳	
۲۲۴	
۲۲۵	
۲۲۶	
۲۲۷	
۲۲۸	
۲۲۹	
۲۳۰	
۲۳۱	
۲۳۲	
۲۳۳	
۲۳۴	
۲۳۵	
۲۳۶	
۲۳۷	
۲۳۸	
۲۳۹	
۲۴۰	
۲۴۱	
۲۴۲	
۲۴۳	
۲۴۴	
۲۴۵	
۲۴۶	
۲۴۷	
۲۴۸	
۲۴۹	
۲۵۰	
۲۵۱	
۲۵۲	
۲۵۳	
۲۵۴	
۲۵۵	
۲۵۶	
۲۵۷	
۲۵۸	
۲۵۹	
۲۶۰	
۲۶۱	
۲۶۲	
۲۶۳	
۲۶۴	
۲۶۵	
۲۶۶	
۲۶۷	
۲۶۸	
۲۶۹	
۲۷۰	
۲۷۱	
۲۷۲	
۲۷۳	
۲۷۴	
۲۷۵	
۲۷۶	
۲۷۷	
۲۷۸	
۲۷۹	
۲۸۰	
۲۸۱	
۲۸۲	
۲۸۳	
۲۸۴	
۲۸۵	
۲۸۶	
۲۸۷	
۲۸۸	
۲۸۹	
۲۹۰	
۲۹۱	
۲۹۲	
۲۹۳	
۲۹۴	
۲۹۵	
۲۹۶	
۲۹۷	
۲۹۸	
۲۹۹	
۳۰۰	
۳۰۱	
۳۰۲	
۳۰۳	
۳۰۴	
۳۰۵	
۳۰۶	
۳۰۷	
۳۰۸	
۳۰۹	
۳۱۰	
۳۱۱	
۳۱۲	
۳۱۳	
۳۱۴	
۳۱۵	
۳۱۶	
۳۱۷	
۳۱۸	
۳۱۹	
۳۲۰	
۳۲۱	
۳۲۲	
۳۲۳	
۳۲۴	
۳۲۵	
۳۲۶	
۳۲۷	
۳۲۸	
۳۲۹	
۳۳۰	
۳۳۱	
۳۳۲	
۳۳۳	
۳۳۴	
۳۳۵	
۳۳۶	
۳۳۷	
۳۳۸	
۳۳۹	
۳۴۰	

## ۶ تحلیل حقوقی قراردادهای نفتی

نتيجه.....	۵۰
<b>كتاب سوم: مالکيت و مفهوم آن در قراردادهای نفتی از ديدگاه حقوق خصوصی</b>	<b>۵۱</b>
دفتر اول: حق مالکیت نسبت به زمین محدوده عملیات اکتشافی و استخراجی.....	۵۲
دفتر دوم: حق شرکت نفتی خارجی نسبت به منابع زیر زمینی.....	۵۵
بخش اول: ماهیت حق نسبت به نفت در مخزن.....	۵۵
قسمت اول: دیدگاه حقوق عمومی مبتنی بر عدم تحقق مالکیت در مفهوم حقوق خصوصی.....	۵۶
قسمت دوم: دیدگاه صرف حقوق خصوصی در خصوص مالکیت بر منابع زیرزمینی .....	۵۷
بحث اول: ماهیت حق شرکت نفتی خارجی در مرحله اکتشاف و قبل از استخراج محصول.....	۵۸
بحث دوم: ماهیت حق شرکت نفتی خارجی بعد از استخراج.....	۶۲
نتيجه.....	۶۴
<b>كتاب چهارم: باز اندیشی در سه کارکرد از مفهوم سلطه در حاكمیت، مالکیت و اداره عملیات نفتی</b>	<b>۶۷</b>
دفتر اول: حاكمیت.....	۶۸
بخش اول: تحول تاریخی تفکیک مالکیت از حاكمیت.....	۶۸
بخش دوم: مفهوم حاكمیت.....	۶۸
بخش سوم: ویژگی های اقتدار حاكمیتی .....	۶۹
قسمت اول: حاكمیت ایستا و حاكمیت پویا .....	۷۰
قسمت دوم: نحوه تصمیم گیری در حوزه حاكمیت.....	۷۰
بخش چهارم: حاكمیت بر منابع زیرزمینی.....	۷۰
بخش پنجم: نحوه تصمیم گیری حاكمیتی در خصوص منابع زیرزمینی .....	۷۱
دفتر دوم: اداره عملیات نفتی.....	۷۲
بخش اول: اداره در مفهوم سیاست گذاری .....	۷۲
بخش دوم: اداره در مفهوم تصدی گری .....	۷۴
دفتر سوم: مالکیت.....	۷۴
بخش اول: مالکیت در حقوق خصوصی .....	۷۴
بخش دوم: مالکیت نفت و گاز در قراردادهای نفتی از منظر دولت میزان.....	۷۵
قسمت اول: اکتشاف و توسعه (حق دینی).....	۷۵
قسمت دوم: مرحله تولید .....	۷۶
بحث اول: مرحله تولید با نگاه به نفت و گاز قبل از استخراج .....	۷۶
بحث دوم: مرحله تولید بعد از استخراج (در نقطه تحويل نفت).....	۷۶
بخش سوم: مالکیت نفت و گاز از دیدگاه حقوق تجارت بین الملل .....	۷۶

## ۷ فهرست مطالب

بخش چهارم: تحلیل اقتصادی و تحلیل اقتصاد رفتاری.....	۷۷
قسمت اول: ارزش مالی اشتغالی نفت و گاز در بازارهای مالی.....	۷۷
قسمت دوم: تحلیل اقتصادی رفتاری.....	۷۸
قسمت سوم: تحلیل اقتصادی و وضعیت بهینه .....	۷۹
بخش پنجم: سیر قوانین ایران در حوزه‌ی مالکیت، حاکمیت و اداره‌ی عملیات نفتی.....	۸۰
نتیجه گیری.....	۸۴
<b>کتاب پنجم: ساختار قراردادهای مشارکت در تولید .....</b>	<b>۸۷</b>
دفتر اول: موضوع قرارداد.....	۸۷
قسمت اول: موضوع اصلی در قراردادهای مشارکت در تولید .....	۸۸
قسمت دوم: محدوده‌ی موضوعی، مکانی و زمانی قرارداد.....	۹۲
بخش دوم: تعهدات پیمانکار در قراردادهای مشارکت در تولید .....	۹۸
قسمت اول: تعهدات مالی پیمانکار.....	۹۸
قسمت دوم: تعهد به انجام کار، انجام حداقل عملیات اکتشافی، توسعه و تولید.....	۱۰۰
قسمت سوم: تعهد ناظر به حمایت و تامین بازار داخلی .....	۱۰۳
قسمت چهارم: تعهدات فرعی پیمانکار.....	۱۰۶
بخش دوم: حقوق پیمانکار در مقابل کارفرما.....	۱۰۶
قسمت اول: اجازه دولت .....	۱۰۶
قسمت دوم: حق دریافت محصول .....	۱۰۸
بحث اول: تجاری بودن میدان نفتی .....	۱۰۸
بحث دوم: "دریافت هزینه ها" :.....	۱۱۳
بخش سوم: مدیریت اجرایی و حقوقی قرارداد.....	۱۱۹
قسمت اول: مدیریت اجرایی و عملیاتی قرارداد.....	۱۲۰
قسمت دوم: مدیریت اطلاعات و وضعیت دانش حین عملیات.....	۱۲۱
قسمت سوم: مدیریت خطرات قراردادی-حقوقی .....	۱۲۲
نتیجه گیری .....	۱۲۴
<b>کتاب ششم: قراردادهای بیع متقابل و اکتشاف و توسعه .....</b>	<b>۱۲۵</b>
دفتر اول: تحولات قانونی در قراردادهای بیع متقابل.....	۱۲۵
بخش اول: تاریخ تحول قانونی .....	۱۲۵
قسمت اول: قراردادهای بیع متقابل توسعه (نسل اول).....	۱۲۵
قسمت دوم: قراردادهای بیع متقابل اکتشافی و توسعه (نسل دوم).....	۱۲۶
قسمت سوم: قراردادهای بیع متقابل اکتشافی و توسعه با سقف باز هزینه های سرمایه ایی (نسل سوم).....	۱۲۷
بخش دوم: تحلیل مبانی تحول قانونی در ساختار.....	۱۲۸

## ۸ تحلیل حقوقی قراردادهای نفتی

قسمت اول: به کار گیری ساختار تأمین مالی پروژهای	۱۲۹
بند اول: رویکرد قانونی	۱۲۹
بند دوم: رویکرد قراردادی در سه نسل قراردادهای نفتی در ایران و مشخصات آن ها	۱۳۰
قسمت دوم: قراردادهای خدماتی با ریسک کارفرما	۱۳۱
قسمت سوم: قراردادهای مشارکتی با ریسک مشترک	۱۳۲
دفتر دوم: تحلیل حقوقی ساختار قراردادهای اکتشاف و توسعه	۱۳۲
بخش اول: اکتشاف و توسعه ناپیوسته	۱۳۳
قسمت اول: قرارداد بخش اکتشاف	۱۳۳
قسمت دوم: قرارداد بخش توسعه	۱۳۴
بخش دوم: قرارداد اکتشاف و توسعه پیوسته	۱۳۶
قسمت اول: قرارداد اکتشاف و توسعه ساده	۱۳۶
مبحث اول: انجام عملیات اکتشاف	۱۳۷
مبحث دوم: تجاری بودن میدان	۱۳۸
مبحث سوم: توسعه میدان	۱۳۹
مبحث چهارم: تسليم و تحويل میدان	۱۴۲
مبحث پنجم: تولید	۱۴۴
قسمت دوم: قراردادهای اکتشاف و توسعه بخشی با قرارداد خدمات فنی (نسل سوم قراردادهای نفتی)	۱۴۵
مبحث اول: جنبه های مربوط به انجام کار	۱۴۶
مبحث دوم: جنبه های مالی	۱۵۵
قسمت سوم: قراردادهای نفتی نسل چهارم	۱۶۳
مبحث اول: تنوع قراردادها و مداخله شرکت خارجی در مرحله تولید	۱۶۴
مبحث دوم: قابلیت مشارکت و اطمینان از کارکرد پیمانکار (شرکت مشترک)	۱۶۴
مبحث سوم: قابلیت واقعی سازی هزینه ها	۱۶۴
مبحث چهارم: برنامه سالیانه هزینه کرد	۱۶۷
مبحث پنجم: حتمیت باز پرداخت و مبلغ پاداش قراردادی	۱۶۷
نتیجه گیری	۱۷۰
کتاب هفتم: مبانی تحلیل ریسک در قراردادهای نفتی	۱۷۱
دفتر اول: تحلیل مبانی مدیریت مالی ریسکها در قراردادهای نفتی	۱۷۲
بخش اول: ریسک غیرسیستماتیک و محاسبه آن براساس واریانس و انحراف معیار	۱۷۲
قسمت اول: معنای ریسک و روش محاسبه آن	۱۷۲
قسمت دوم: ریسک فعلی و محاسبه آن	۱۷۳
مبحث اول: اندازه گیری از طریق واریانس	۱۷۳

## ۹ فهرست مطالب

بخش دوم: محاسبه ریسک سیستماتیک (ریسک مطلق) براساس ضریب بتا.....	۱۸۰
نتیجه‌گیری.....	۱۸۲
دفتر دوم: تحلیل ریسک‌های قراردادهای نفتی .....	۱۸۳
بخش اول: ریسک‌های مالی - اقتصادی .....	۱۸۴
قسمت اول: ریسک در هزینه‌ها.....	۱۸۴
قسمت دوم: ریسک درآمد.....	۱۹۷
بخش دوم: ریسک غیرمالی و غیر اقتصادی.....	۲۰۳
<b>کتاب هشتم: قراردادهای طراحی، تدارک (تامین) کالا، ساخت، نصب و راه اندازی به همراه تامین مالی.....</b>	<b>۲۱۳</b>
دفتر اول: ماهیت شناسی.....	۲۱۴
بخش اول: ساختارگرایی و وحدت مطلوب.....	۲۱۴
بخش دوم: کارکرد گرایی و مسئولیت.....	۲۱۴
بخش سوم: شروع و پایان قرارداد، اثر زمان در تعهدات.....	۲۱۵
بخش چهارم: مستمر بودن.....	۲۱۵
بخش پنجم: تعدیل.....	۲۱۶
بخش ششم: موضع بودن.....	۲۱۶
بخش هفتم: عقد مغاینه و یا چهره‌های از مشارکت.....	۲۱۷
بخش هشتم: عقد با ماهیت خاص (قرارداد با ماهیت خاص).....	۲۱۹
بخش نهم: رکن تأمین مالی.....	۲۲۰
بخش دهم: جایگاه قرارداد.....	۲۲۱
دفتر دوم: طرفین قرارداد.....	۲۲۲
بخش اول: کارفرمای دولتی و پیمانکاران بخش خصوصی.....	۲۲۲
بخش دوم: نظریه اعتبار شخصیت پیمانکار.....	۲۲۴
بخش سوم: امکان به کار گیری پیمانکاران فرعی.....	۲۲۵
دفتر سوم: تعهدات پیمانکار.....	۲۲۵
بخش اول: تعهد به انجام فعل با رعایت اصول.....	۲۲۵
بخش دوم: تعهد به نتیجه.....	۲۲۶
بخش سوم: تحويل موقت و تحويل دائم.....	۲۲۸
دفتر چهارم: تعهدات کارفرما.....	۲۲۹
بخش اول: تعهد به همکاری.....	۲۲۹
قسمت اول: تعهد به فعل.....	۲۲۹
قسمت دوم: تعهد به پرداخت.....	۲۳۰
مبحث اول: مبلغ قرارداد یا نحوه قیمت گذاری.....	۲۳۱
مبحث دوم: زمان پرداخت و زمان استحقاق .....	۲۳۳

## ۱۰ تحلیل حقوقی قراردادهای نفتی

مبحث سوم: ارز قابل پرداخت و روش پرداخت.....	۲۳۵
مبحث چهارم: روش پرداخت.....	۲۳۶
دفتر پنجم: تعهد به بازپرداخت.....	۲۳۶
بخش اول: ریسک مطلق پیمانکار بالاستفاده از روش مالی تامین شرکتی.....	۲۳۷
بخش دوم: ریسک مطلق کارفرما، تامین مالی به نمایندگی.....	۲۳۸
بخش سوم: تخصیص بهینه‌ی ریسک، تامین مالی پروژه‌ای.....	۲۳۸
<b>کتاب نهم: تحلیل مقایسه‌ای قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و انتقال با قراردادهای نفتی ایران</b>	<b>۲۴۱</b>
دفتر اول: تفاوت در ساختار تامین مالی.....	۲۴۲
بخش اول: تفاوت در روش تامین مالی به صورت یکپارچه و به صورت تفکیکی.....	۲۴۲
قسمت اول: تامین یکپارچه در قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و انتقال.....	۲۴۳
قسمت دوم: چرخه تبدیل ماده خام به انرژی (جنبه کاری).....	۲۴۳
قسمت سوم: چرخه دریافت وام و باز پرداخت آن (جنبه مالی).....	۲۴۳
قسمت چهارم: تامین مالی تفکیکی در قراردادهای نفتی.....	۲۴۴
بخش دوم: روش شرکتی و غیر شرکتی.....	۲۴۵
قسمت اول: شرکت پروژه در قراردادهای ساخت بهره‌برداری و انتقال.....	۲۴۵
قسمت دوم: عدم استفاده از شرکت پروژه در قراردادهای نفتی.....	۲۴۶
بخش سوم: نحوه انتخاب پیمانکار و سازندگان.....	۲۴۶
قسمت اول: دخالت حداقلی در انتخاب در قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و انتقال.....	۲۴۶
قسمت دوم: دخالت حداکثری در قراردادهای نفتی.....	۲۴۷
بخش چهارم: مداخله بانک‌ها و نقش جانشینی آنها.....	۲۴۷
قسمت اول: تضامین پروژه‌ای در قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و انتقال.....	۲۴۷
قسمت دوم: تضامین شرکتی در قراردادهای نفتی.....	۲۴۸
بخش پنجم: روش امتیازی و روش خدماتی.....	۲۴۸
قسمت اول: الگوی امتیازی در قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و انتقال و الگوی ارایه خدمات در قراردادهای نفتی.....	۲۴۸
قسمت دوم: قراردادهای خاص و قراردادهای الگو.....	۲۴۹
بخش ششم: جایگاه رشد.....	۲۴۹
دفتر دوم: مقایسه نظام مالی در قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و انتقال با قراردادهای نفتی.....	۲۵۰
بخش اول: روش دو رکنی و چند رکنی.....	۲۵۰
قسمت اول: روش دو رکنی در قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و انتقال.....	۲۵۰
قسمت دوم: روش چند رکنی در قراردادهای نفتی.....	۲۵۱
بخش دوم: نحوه نظارت بر هزینه کرد.....	۲۵۲

## فهرست مطالب ۱۱

بخش سوم: محصول تخصیص یافته.....	۲۵۳
بخش چهارم: قرارداد خرید محصول.....	۲۵۳
دفتر سوم: مقایسه مدیریت ریسک و مدیریت مراحل انجام کار در قراردادهای ساخت، بهرهبرداری و انتقال با قراردادهای نفتی.....	۲۵۴
بخش اول: مدیریت ریسک در قراردادهای ساخت- بهرهبرداری- انتقال .....	۲۵۴
قسمت اول: ماهیت مختلف ریسک.....	۲۵۴
قسمت دوم: روش مدیریت.....	۲۵۵
مبحث اول: مدیریت بیرونی ریسک در قراردادهای ساخت، بهرهبرداری و انتقال .....	۲۵۵
مبحث دوم: مدیریت درونی ریسک در قراردادهای نفتی.....	۲۵۵
دفتر چهارم: مدیریت اجرای پروژه و شرط‌های قراردادی.....	۲۵۶
بخش اول: مراحل کار.....	۲۵۶
بخش دوم: اطلاعات پیمانکار.....	۲۵۶
بخش سوم: نوع کار.....	۲۵۷
بخش چهارم: دانش فنی .....	۲۵۸
دفتر پنجم: مالکیت.....	۲۵۸
بخش اول: مالکیت مقید در قراردادهای ساخت، بهرهبرداری و انتقال و عدم مالکیت در قراردادهای نفتی .....	۲۵۸
بخش دوم: وثیقه‌گذاری و وام در پروژه .....	۲۵۹
دفتر ششم: خصوصی‌سازی .....	۲۵۹
نتیجه .....	۲۶۰
نتیجه گیری نهائی .....	۲۶۱
منابع .....	۲۷۵